

Societat Catalana
de Neurologia

CURS DE CEFALEES, 2019-2020

I. Dades Generals

I.1 Calendari

Dates inscripció: 15/12/2019 a 10/01/2020
Dates realització: 22/01/2020 a 03/06/2020

I.2 Nom de l'activitat

Català: Curs de Cefalees
Castellano: Curso de Cefaleas

I.3 Unitat promotora / Entitat gestora

Grup de Cefalees de la Societat Catalana de Neurologia
Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears
F. InterAc Salut

I.4 Tipologia de l'activitat

Curs d'especialització

I.5 Àrea temàtica de l'activitat

Medicina, infermeria, fisioteràpia, psicologia

I.6 Modalitat

Presencial

I.7 Oferta modular

No

I.8 Temps de durada

1 Curs

I.9 Hores de l'activitat

Nombre total d'hores: 25 hores formatives+10 hores treball final
Nombre total ECTS: 2,5

I.10 Places

Núm. màxim: 25
Núm. mínim: 15

I.11 Direcció Acadèmica

Directora:
Dra. Patricia Pozo Rosich

2. Dades Acadèmiques del Programa

2.1 Objectius formatius

- Millorar la capacitat dels facultatius per a diagnosticar i tractar els diferents tipus de cefalees.
- Transmetre informació contrastada i de qualitat.
- Transmetre informació experta per professionals de coneguda dedicació a les cefalees.
- Difusió i coneixement de les cefalees i del seu correcte maneig.
- Aconseguir que cada pacient amb cefalea sigui atès correctament en el nivell assistencial que li correspon, de manera que es derivin a atenció especialitzada només aquells pacients en els quals hi hagi indicació.
- Formar professionals conscients i implicats en millorar el problema mèdic i social que suposen les cefalees, de manera que actuïn com a centre d'influència al seu entorn. Es tracta de formar formadors.
- Crear les bases en el col·lectiu sanitari per a la motivació i treball conjunt en la millora de l'atenció al pacient amb cefalea.

2.2 Resultats esperats

2.2.1 Competències específiques

- Identificar les cefalees secundàries greus que precisin actuació urgent.
- Diagnosticar els diferents tipus de cefalees primàries segons classificació IHS.
- Realitzar una correcta indicació de les exploracions complementàries als pacients amb cefalea primària i secundària.
- Tractament agut de les principals cefalees primàries.
- Tractament crònic i preventiu de les principals cefalees secundàries.

2.2.2 Competències transversals

- Desenvolupament d'habilitats analítiques que en un entorn complex i dinàmic de pràctica clínica real, li permeti aplicar els coneixements i eines adquirits per a la identificació i resolució de problemes.
- Lideratge creatiu en cefalees de l'alumne un cop retorni al seu entorn.
- Generar un esperit crític amb capacitat per integrar coneixements i fer reflexions de forma creativa i innovadora, a partir de les dades i de la informació disponible.
- Habilitats i instruments d'aprenentatge que permetin a l'alumne mantenir un procés continu de formació.

2.2.3 Sortides professionals

Esdevenir referent en cefalees al seu centre o regió sanitària.

3. Admissió

3.1 A qui s'adreça

- Metges d'atenció primària.
- Neuròlegs generals.
- Neuròlegs amb dedicació a cefalees que vulguin ampliar coneixements en determinades tècniques de estudi electrofisiològic del dolor i de tractament.
- Residents de Medicina Familiar i Comunitària i residents de Neurologia.

- Infermeria amb vocació d'expertesa en cefalees.
- Fisioterapeutes.

3.2 Requisits per l'accés, admissió als ensenyaments i criteris de selecció dels estudiants

- Acreditar mitjançant el document específic que es correspon a un dels grups mencionats a l'apartat anterior.
- Ser soci de la Societat Catalana de Neurologia o de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears.

4. Pla d'Estudis

4.1 Descripció del programa formatiu

El total de temps invertit per l'alumne al curs és de 34h.

Hores presencials: 24 (inclouen 2h de taller, 1 a cada mòdul, 2h de treball en grup, una d'elles per a la presentació de projecte fi de curs).

Al final del segon mòdul l'alumne presentarà un Projecte d'investigació en Cefalees. S'ha calculat 10h no presencials per a la seva realització.

Hores tutoria: 1h (1 entrevista de feedback de 30 minuts després de cada mòdul)

Horari: de 17.00-21:00h.

Primer mòdul: gener, febrer, març del 2020, 1 tarda al mes de 4h de durada cada tarda, incloent 30 minuts al finalitzar, de manera que es faciliti la trobada de l'alumne amb l'expert a fi de resoldre dubtes i intercanvi d'experiències entre alumnes i ponents (format "meet the expert").

En aquest mòdul l'alumne assolirà una visió complerta i general de les cefalees, de manera que al finalitzar el mateix aconseguirà realitzar un correcte diagnòstic diferencial, indicar si cal les exploracions complementàries adequades i finalment tractar al pacient amb el tractament correcte.

Segon mòdul: abril, maig, juny del 2020, 1 tarda al mes de 4 h de durada cada tarda, incloent 30 minuts al finalitzar, de manera que es faciliti la trobada de l'alumne amb l'expert a fi de resoldre dubtes i intercanvi d'experiències entre alumnes i ponents (format "meet the expert").

Aquesta part del curs va dirigida a aprofundir en el coneixement de les cefalees, de la fisiopatologia i estudi electrofisiològic del dolor, en l'organització d'una Unitat pluridisciplinària de Cefalees, en la realització de determinats tractaments intervencionistes (toxina botulínica, infiltracions anestèsiques) i inicia la investigació en Cefalees. Acabarà el mòdul amb una visió de futur sobre cap on es dirigeixen actualment les noves dianes terapèutiques i com s'està dimensionant aquesta subespecialitat de la Neurologia.

4.2 Programa

Mòdul bàsic (3 tardes 17:00h-21:00, 1 al mes, durant els mesos de gener- febrer-març 2020)

Dia 1: Conceptes generals sobre Cefalea: veure, tocar i diagnosticar
Dimecres 22 de gener, Sala 8

- 17:00-17:15h Per què ens hauria d'interessar la cefalea? Prevalença i impacte.
[Neus Fabregat. Hospital Plató. Barcelona](#)
- 17:15-17:30h Diferenciar i començar a diagnosticar: Classificació Internacional de la Cefalea (ICHD – 3 beta)
[Jordi Pons. Hospital General de Granollers. Granollers](#)
- 17:30-18:00h Quan és greu una cefalea? Cefalea a urgències. Casos Clínics
[Toni Rey. Consorci Sanitari de Terrassa. Terrassa](#)
- 18:00-18:30h Tocar: anamnesi, exploració física i fons d'ull (format taller)
[Carles Roig. Hospital de Sant Pau. Barcelona](#)
- 18:30-19 :00h Veure: neuroimatge a cefalea i neuràlgies (format taller)
[Jessica García. Hospital Comarcal de l'Alt Penedès. Vilafranca](#)
[Sonia García. Hospital Moisès Broggi. Esplugues de Llobregat](#)
- 19:00-19:30h Neuràlgies i altres àlgies craniofacials
[Jordi Sanahuja. Hospital Universitari Arnau de Vilanova. Lleida](#)
- 19:30-20:30h Casos clínics urgències i neuràlgies (2 per ponent)
- 20:30-21:00h Networking / Meet the Expert

Dia 2: Migranya i no només migranya
Dimecres 19 de febrer, Sala 2

- 17:00-17:45h Migranya episòdica i crònica (s'explica també la cefalea de tensió)
[Joan Prat. Hospital Universitari de Bellvitge. Hospitalet de Llobregat](#)
- 17:45-18:30h Tractament de la crisi i preventiu de la migranya. Maneig de les expectatives
[Mariano Huerta. Hospital de Viladecans. Viladecans](#)
- 18:30-19:00h Cefalea en agrupament, altres cefalees trigèmino-autonòmiques: diferenciar i tractar
[Josep Sánchez-Ojanguren. Hospital de l'Esperit Sant. Santa Coloma de Gramenet](#)
- 19 :00-19:15h Tractament de la cefalea en situacions especials: embaràs i lactància
[Robert Belvís. Hospital de Sant Pau. Barcelona.](#)
- 19:15-19:30h Tractament de la cefalea en totes les edats: nen i anciana
[Robert Belvís. Hospital de Sant Pau. Barcelona](#)
- 19:30-20:30h Casos clínics (un per ponent)
- 20:30-21:00h – Networking / Meet the Expert

Dia 3: El cervell migranyós
Dimecres 25 de març, Sala 8

- 17:00h-17:45h Com funciona el cervell migranyós? Per què tenim migranya?
[Patricia Pozo Rosich. Hospital Universitari Vall d'Hebrón. Barcelona.](#)
- 17:45-18:15h Com es modula la migranya?
[Patricia Pozo Rosich. Hospital Universitari Vall d'Hebrón. Barcelona.](#)
- 18:15-18:45h Proves d'imatge: què ens han ensenyat?
[Marta Torres. Hospital Universitari Vall d'Hebrón. Barcelona](#)

- 18:45-19:15h Mecanismes implicats en la sensibilització al dolor i el seu estudi neurofisiològic
[Dr. Jordi Casanova. Hospital Clínic. Barcelona.](#)
- 19:15-20:00h Casos clínics Unitat Cefalees.
[Marta Torres. Hospital Universitari Vall d'Hebrón. Barcelona.](#)
- 20:00-20:30h Conclusions finals Mòdul I
[Patricia Pozo Rosich. Hospital Universitari Vall d'Hebrón. Barcelona.](#)
- 20:30-21:00h – *Networking / Meet the Expert*

Mòdul Avançat (3 tardes 17:00h-21, 1 al mes, durant els mesos de abril-maig-juny 2020)

Dia 1: Tractaments invasius i neuromodulació en Cefalea
Dimecres 22 d'abril, Sala 8

- 17:00-17:30h: Tractament amb bloquejos anestèsics. Indicacions i precaucions.
[Mariano Huerta. Hospital de Viladecans. Viladecans.](#)
- 17:30-18:00h: Tractament amb Botox. Per què funciona? Experiència clínica.
[Natàlia Mas. Hospital Sant Joan de Déu. Fundació Althaia. Manresa.](#)
- 18:00-18:50h: Neuromodulació:
 Principis per a aplicar la neuroestimulació al sistema nerviós central(20 minuts).
[Josep Valls-Solé. Hospital Clínic. Barcelona.](#)
 Neuromodulació com a tractament a la cefalea
 Neuromodulació externa(15 minuts): estimulator del nervi vague, transmagntètica cranial, supraorbitari i estimulació amb corrent directa.
 Neuromodulació interna(15 minuts): estimulator gangli esfenopalatí i occipital.
[Marta Torres. Hospital Universitari Vall d'Hebrón. Barcelona.](#)
- 18:50-20:30h Taller infiltració de bloquejos i Botox.
[Mariano Huerta. Hospital de Viladecans. Viladecans.](#)
[Natàlia Mas. Hospital Sant Joan de Déu. Fundació Althaia. Manresa.](#)
[Marta Torres. Hospital Universitari Vall d'Hebrón. Barcelona.](#)
- 20:30-21:00h – *Networking / Meet the Expert*

Dia 2: Unitat de Cefalea: concepte multidisciplinar
Dimecres 20 de maig, Sala 8

- 17:00h-17:30h Cefalea i Neurocirurgia.
 Entitats amb indicació neuroquirúrgica en cefalea - quan operar?
 Malformació Arnold-Chiari, síndrome Eagle, cefalea per hipertensió i hipotensió de LCR, neuràlgies.
[Dr. Agustín Bescós. Hospital Universitari Vall d'Hebrón. Barcelona.](#)
- 17:30h-17:45h Cefalea i Cirurgia Maxilofacial.
 Aproximació al dolor facial: neuràlgies, àlgies facials, importància de l'ATM
[Jordi González Menacho. Hospital Universitari Sant Joan de Reus.](#)

17:45-18:15h	Cefalea i Psiquiatria. Cefalea per abús de Medicació: estratègies de desintoxicació. Descripció i maneig dels principals símptomes psiquiàtrics comòrbids. Jordi González Menacho. Hospital Universitari Sant Joan de Reus.
18:15-19:00h	Organització d'una Unitat Multidisciplinària: objectius, organització, idoneïtat. Patricia Pozo Rosich. Hospital Universitari Vall d'Hebron.
19:00-20:30h	Casos clínics.
20:30-21:00h	Networking / Meet the Expert

Dia 3: Recerca en Cefalea: bàsica, translacional i clínica.
Dimecres 3 de juny, Sala 8

17:00h-17:30h	Organització de la recerca en Cefalea. Patricia Pozo Rosich. Hospital Universitari Vall d'Hebron. Barcelona.
17:30-18:00h	Recerca preclínica i translacional en Cefalea. Patricia Pozo Rosich. Hospital Universitari Vall d'Hebron. Barcelona.
18:00- 18:20h	Recerca clínica en Cefalea. Juan Gómez. Hospital Plató. Barcelona.
18:30-19:30h	Examen avaluació coneixements adquirits. Neus Fabregat. Hospital Plató. Barcelona
19:30-20:30h	Conclusions finals Mòdul II. Conclusions finals Curs de Cefalees. Patricia Pozo Rosich. Hospital Universitari Vall d'Hebron. Barcelona. Neus Fabregat. Hospital Plató. Barcelona
20:30-21:00h	Networking / Meet the Expert

4.2 Metodologia de formació

- Presentacions per experts.
- Casos clínics il·lustratius.
- Classes pràctiques (maniquí) per a les infiltracions cranials.
- Treball d'investigació al final del segon mòdul.

4.3 Avaluació dels estudiants

Al final de cada mòdul hi haurà una avaluació en forma de preguntes a partir d'un cas clínic. Els alumnes respondran mitjançant un treball en grup (5 alumnes per grup) i la posterior exposició i discussió. Els membres de l'equip guanyador tindran, com a reconeixement, una inscripció gratuïta a l'*Internacional Headache Society*.

Per superar la prova cal assolir més d'un 60% en la idoneïtat de les respostes. El seu raonament també serà tingut en compte.

Al final del Mòdul Avançat l'alumne haurà de realitzar el disseny d'un projecte de recerca en Cefalees.

4.4 Requeriments per obtenir l'acreditació

Es precisa un mínim d'un 80% d'assistència a cada mòdul per a obtenir-ne la titulació, a més a més de la presentació del treball en Cefalees.

El treball final (dedicació estimada de 10 hores) serà avaluat tenint en compte la seva correcta estructura (introducció, objectius, mètode), la viabilitat, l'originalitat i la integració dels coneixements adquirits durant el curs.

5. Dades organitzatives

5.1 Horari

Primer mòdul: gener, febrer, març del 2020, 1 tarda al mes de 4 h de durada cada tarda.

Segon mòdul: abril, maig, juny del 2020, 1 tarda al mes de 4 h de durada cada tarda.

5.2 Lloc i requeriments / Recursos materials i Serveis

Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears.

Material: ordinador i projector. Es portaran maniquins i els instruments necessaris per a fer pràctiques en tècniques d'infiltració pericranial

5.2 Import

120€

Barcelona, juliol 2019